

Välitysrajoitusten poistaminen maantiekilpailuista

Ensi kaudelle UCI poistaa välitysrajoitukset junioriluokasta (U19). Rajoitusten poiston syyksi mainitaan komponenttien huono saatavuus, sekä lääketieteellisen näytön puute rajoitusten hyödyistä. Ensi vuoden alusta lukien UCI ei siis aseta rajoituksia minkään luokan välityksille. Rajamäen Kehitys ehdottaa, että Suomen Pyöräily luopuu kaikkien junioriluokkien (10-18) välitysrajoituksista maantiepyöräilyssä. Täten kansalliset säännöt olisivat linjassa UCI:n sääntöjen kanssa.

Rajoitusten pitäminen voimassa tarkoittaisi sitä, että Suomen Pyöräily poikkeaisi kattojärjestön sääntelystä. Tälle pitäisi olla hyvät perusteet, tai ainakin selitys siitä miten UCI:n perusteet rajoituksista luopumisesta eivät pätsisi Suomessa.

Normaalissa Kultainen Kampi maantiekisan poikien ikäsarjalähdössä on noin 6 osallistujaa. Tyttöjen lähdössä 1-3. Kun kysytään pyöräilyperheiltä miksi maantiekisoihin ei osallistuta ensimmäinen vastaus yleensä liittyy välitysrajoituksiin. Pelkkä rajoitusten poistaminen tuskin saisi lajia suureen kukoistukseen, mutta se olisi yksi askel oikeaan suuntaan; tehdä osallistumisesta helpompaa.

Maastopyöräilyssä, triathlonissa ja cyclocrossissa rajoituksia ei ole. Kukaan ei ole myöskään kokenut tarpeelliseksi välityksiä niissä lajeissa rajoittaa. Miksi? Ehkä siksi että rajoituksista koituvaa hankaluutta ei koeta oletettujen hyötyjen arvoiseksi.

Etenkin 12-vaihteisten pyörien yleistyminen vaikeuttaa väitysrajojen toteutusta uusissa pyörissä. SRAM ja Shimano 12v -sarjoihin ei ole juniorirattaita saatavilla ainakaan valmistajan valikoimasta. Voidaan myös olettaa että UCI rajoitusten poistuttua muutkin valmistajat lopettavat juniorirattaiden valmistamisen myös vanhempiin osasarjoihin. Miksi junnulla sitten pitäisi olla pyörä uusinta uutta, eikö vanhat pyörät kelpaa? Minkä tahansa pyörän löytäminen tänä päivänä on vaikeaa. Uuden tai käytetyn. Miksi sopivien pyörien löytämistä pitäisi vielä edelleen hankaloittaa? Aika harmillista on jos uudesta pyörästä pitää ottaa eTap AXS systeemi irti ja vääntää tilalle kirpparilta 8v kasettikeskiösarja. Mitä tällä saavutetaan?

Välitysrajoitusten haitat

- Välinerajoitukset ylipäänsä hankaloittavat lajin aloittamista.
- Sopivia komponentteja on hankala saada, etenkin 12v voimansiirtoon.
- Samassa lähdössä on eri välityksillä ajavia, kun luokkia yhdistellään osallistujien puutteen vuoksi.
- Sama kuski joutuu vaihtamaan välityksiä kun osallistuu ylempään luokkaan.
- Välitysten säätäminen lisää kustannuksia.
- Huoltoautossa pitää olla erikseen takakiekko joka välitykselle.
- Tuumatarkastus lisää häslinkiä kisojen alussa.

Välitysrajoitusten oletetut hyödyt

- “Junnut oppii pyörittämään”
 - Esim 14-sarjassa rajoitetut välitykset riittävät normaalilla kadenssilla reilu 40km/h vauhtiin. Jos pyörittämisen opettelu jätetään vaan niihin hetkiin kun vauhti on reilusti yli 40 niin jää harjoittelu aika turhan vähäiseksi.
- “Tasoerot tasottuu eikä vahvin aina karkaa porukasta”
 - Tässä mielessä rajoitukset ovat epäonnistuneet kun vahvimmat näyttää kuitenkin karkaavan. Jos sääntöjen tarkoitus on vähentää tasoeroja pitäisi kevyemmille kuskeille laittaa myös lisäpainoja, etteivät karkaa ylämäissä.
- “Vältetään polvivammoja”
 - Kovin vääntö polviin tulee ylämäissä. Ironisesti Shimanon junnupakka on 14-28, kun uusissa pyörissä on nykyään usein 11-30 tai 11-32, jolloin kevyin vaihde on kevyempi *ilman* juniorivälityksiä. Pyöräily on muutenkin erittäin polviystävällinen laji. Polvivammat ovat yleisiä palloilulajeissa.
- “Vauhdit pysyy turvallisempina”
 - Vauhti on kovimmillaan joka tapauksessa alamäissä. Isoilla välityksillä saatu vauhti on hyvin lyhytaikaista.
- “Muissakin maissa on”
 - Muut kun U19 luokan rajoitukset ovat kansallista sääntelyä. Eri maissa on eri rajoitukset. Eri maissa on myös usein elivoimaisempi pyörälukulttuuri ja junnulähdöissä osallistujia. Ulkomaille kisaamaan menevät suomalaiset junnut joutuvat joka tapauksessa säätämään pyöränsä kisamaan asetusten mukaiseksi.
- “Näin on aina tehty”
 - Aikanaan kun pyörissä ei ollut vaihdettavia vaihteita tai vapaaratasta nuorten polvien suojeleminen on voinut olla hyväkin argumentti välitysrajoitusten puolesta etenkin mäkisillä reiteillä. Yksivaihteisissa myös välitykset on helpommin vaihdettavissa verrattuna nykyisiin kasettipakkoihin ja kampirattaisiin. Kehitys kuitenkin kehittyy ja sääntöjen pitää seurata mukana niin ettei yksinkertaisesta lajista tehdä tarpeettoman monimutkaista harrastajille.

Itse ajamiseen välitysrajoituksista ei ole kuitenkaan merkittävää haittaa. Jos hyväksytään että kaikkia vaihteita ei voi käyttää, pienin vaihde on sitä mitä junnupakassa sattuu tulemaan ja renkaan leveys on rajoitettu niin pyörällä voi ajaa kisaa ihan normaalisti. Rajoitukset vaikuttaa pelkästään alamäissä, kireissä ja tempoajossa. Kisojen ulkopuolella lenkkiä voi kuitenkin ajella halutessaan normaalivälityksillä.

Eli jos lähtöihin vaan hommataan tarpeeksi omanikäistä ja tasoista vastustajaa sekä kauppoihin valmiita junnukisaamiseen sopivia pyöriä niin välitysrajoitukset voidaan myös pitää, jos ne koetaan hyödyllisiksi.

Kokonaisuuden kannalta pitää keskittyä siihen kenelle säännöistä on hyötyä ja kenelle haittaa. Väitysrajoituksia tuskin pyöräänsä kaipaa kukaan juniori tai heidän vanhempansa. Kuka siis rajoitussäätelystä hyötyy?